

Granskningsutlåtande, Motala översiktsplan, ÖP 2040

Datum för upprättande: 2022-03-28

Datum för senaste revidering:

Diarienummer: Dnr 19/KS 0179

Innehåll

Bakgrund.....	4
Kategorier, yttranden i lista.....	5
Yttranden och kommunens kommentarer.....	6
A. Länsstyrelser, statliga myndigheter och regioner.....	6
A 01. Länsstyrelsen i Östergötland.....	6
A 02. Försvarsmakten.....	14
A 03. Sveriges Geologiska Undersökning (SGU).....	15
A 04. Statens Geotekniska Institut (SGI).....	15
A 05. Sjöfartsverket.....	16
A 06. Region Östergötland.....	17
B. Angränsande kommuner.....	20
B 07. Askersunds kommun.....	20
B 08. Linköpings kommun.....	20
C. Kommunala nämnder och förvaltningar.....	21
C 09. Vatten- och avfallsnämnden.....	21
C 10. Teknisk servicenämnd.....	22
C 11. AB Wetteren.....	23
C 12. Socialnämnden.....	23
C 13. Plan- och byggenheten.....	23
D. Övriga remissinstanser.....	24
D 14. Tekniska verken, Linköping.....	24
D 15. SAAB Underwater Systems.....	24
E. Organisationer, politiska partier etc.....	24
E 16. Varamons vänner.....	24
E 17. Centerpartiet.....	26
E 18. Alliansen i Motala.....	31
F. Privatpersoner.....	33
F 19. Privatperson, genom Infra Control.....	33

F 20. Privatperson, genom Infra Control	34
F 21. Privatperson	34
F 22. Privatperson	35
G. Yttranden genom digitala enkäten	36
G 23. Privatperson	36
G 24. Privatperson	37
G 25. Privatperson	37
G 26. Privatperson	37
G 27. Privatperson	37
G 28. SAAB Underwater systems	38
G 29. Privatperson	38
G 30. Privatperson	39
G 31. Privatperson	40
G 32. Privatperson	41
G 33. Privatperson	42
G 34: Privatperson	43
Strategisk miljöbedömning och MKB i granskningsversion	44
Utförda ändringar	45
Justeringar och förtydliganden	46

Bakgrund

I december 2015 fick dåvarande Samhällsbyggnadsenheten kommunstyrelsens uppdrag att ta fram en ny kommuntäckande översiktsplan i syfte att ersätta gällande översiktsplan antagen 2006, ÖP 06. Under större delen av 2017 hölls en politisk medborgardialog där frågor som utgjorde viktiga vägval ställdes till medborgarna. De svar som inkom analyserades och sammanställdes i en rapport. I december 2017 godkändes rapporten i kommunstyrelsen i ett s.k. inriktningsbeslut som i hög grad legat till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen som fått beteckningen ÖP 2040.

ÖP 2040 hölls tillgänglig för samråd under perioden 2020-10-05-till 2020-12-31. Svarstiden förlängdes med tre veckor till följd av Covid 19 pandemin. Synpunkter som kom in under samrådet finns sammanställda och bemötta i en samrådsredogörelse daterad 2021-08-17.

Kommunstyrelsen tog 2021-09-28 beslut om att hålla ÖP 2040 tillgänglig för granskning under perioden 11 oktober - 12 december 2021. Kungörelse om granskning publicerades i ortstidningen Motala-Vadstena Tidning och på kommunens anslagstavla dagarna innan granskningsperioden startade. ÖP 2040 har tillsammans med nödvändigt material hållits tillgänglig genom att ligga som länk på kommunens hemsida och även i informationsbrev som sänts ut. Några organisationer har ansökt om förlängd svarstid vilket beviljades. Synpunkter som kommit in under granskningen sammanställs och bemöts i detta granskningsutlåtande.

En översiktsplan ska vara föremål för en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB). En samrådsversion av MKB:n var föremål för samråd under samma period som översiktsplanen 5 oktober – 31 december 2020. Granskningsversionen av MKB:n har hållits tillgänglig för granskning tillsammans med översiktsplanen under perioden 11 oktober – 12 december 2021.

I detta granskningsutlåtande bemöter kommunen yttrandena ur ett långsiktigt helhetsperspektiv och med fokus på allmänna intressen. I de fall de allmänna intressena konkurrerar om samma markområden har de vägts mot varandra i det översiktliga perspektiv som passar för en översiktsplan. Några yttranden har en mer detaljerad och kortsiktigare infallsvinkel som inte är relevant för översiktsplanen. I dessa fall har kommunen fört över synpunkterna till aktuell enhet inom kommunens organisation för kännedom och fortsatt hantering. Arbetet med ÖP 2040 är ett långsiktigt kommunikations- och

samverkansprojekt. Kommunen avser att i enlighet med gällande lagstiftning fortsätta att arbeta med en kontinuerlig översiktsplanering.

Kategorier, yttranden i lista

Innan och under granskningen som hölls mellan 11 oktober till 12 december 2021 har följande skrivelser inkommit:

A. Länsstyrelser, statliga myndigheter och regioner

1. Länsstyrelsen Östergötland	2021-12-07	Synpunkter
2. Försvarsmakten	2021-11-18	Synpunkter
3. Sveriges Geologiska Undersökn. (SGU)	2021-12-07	Inga synpunkter
4. Statens Geotekniska Institut (SGI)	2021-12-07	Synpunkter
5. Sjöfartsverket	2021-12-07	Synpunkter
6. Region Östergötland	2021-12-20	Synpunkter

B. Angränsande kommuner

7. Askersunds kommun	2021-12-10	Synpunkter
8. Linköpings kommun	2021-12-14	Synpunkter

C. Kommunala nämnder och förvaltningar

9. Vatten- och avfallsnämnden (VAN)	2021-11-17	Synpunkter
10. Teknisk servicenämnd (TSN)	2021-11-23	Synpunkter
11. AB Wetteren	2021-11-23	Inga synpunkter
12. Socialnämnden	2021-12-15	Inga synpunkter
13. Plan- och bygg-enheten	2021-12-13	Synpunkter

D. Övriga remissinstanser

14. Tekniska verken, Linköping	2021-12-10	Inga synpunkter
15. SAAB Underwater systems AB	2021-12-02	Synpunkter

E. Organisationer, politiska partier etc

16. Varamons vänner	2021-12-10	Synpunkter
17. Centerpartiet	2021-12-17	Synpunkter
18. Alliansen i Motala	2021-12-20	Synpunkter

F. Privatpersoner

19. Privatperson genom Infra Control	2021-11-30	Synpunkter
20. Privatperson genom Infra Control	2021-12-13	Synpunkter
21. Privatperson	2021-11-30	Synpunkter
22. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter

G. Yttranden genom digitala enkäten

23. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
24. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
25. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
26. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
27. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
28. Representant för SAAB Underwater S	2021-12-12	Synpunkter
29. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
30. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
31. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
32. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
33. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter
34. Privatperson	2021-12-12	Synpunkter

Yttranden och kommunens kommentarer

Nedan sammanställs och bemöts de inkomna synpunkterna.

A. Länsstyrelser, statliga myndigheter och regioner

Länsstyrelsen i Östergötland har i sitt yttrande (ärendebeteckning 401-18166-2021) samordnat yttranden från Försvarsmakten (även yttrat sig separat), Sveriges geologiska utredning (SGU), Statens geotekniska institut (SGI) samt Sjöfartsverket.

A 01. Länsstyrelsen i Östergötland

Granskning av översiktsplan för Motala kommun

Motala kommun har översänt granskningsversion av Översiktsplan för Motala kommun enligt 3 kap 14§ PBL. Handlingarna innehåller planbeskrivning inklusive plankarta, miljökonsekvensbeskrivning, samrådssammanställning och sändlista.

Länsstyrelsen ska under granskningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget enligt 3 kap 16§ PBL. Av yttrandet ska det framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden

som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och

5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Lag (2020:76).

Länsstyrelsens synpunkter

Allmänt

Länsstyrelsen bedömer att planen följer bestämmelserna i 3 kap 3-6 §§ plan- och bygglagen om översiktsplaners utformning och innehåll. Planen kommer att bli värdefull för fortsatt planering och prövning.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta.

Avseende de frågor som Länsstyrelsen särskilt har att bevaka har Länsstyrelsen följande synpunkter om planförslaget.

Riksintressen

Planförslaget berörs av riksintressen inom miljöbalken kapitel 3 för naturvård inklusive Natura 2000, yrkesfiske, kulturmiljövård, friluftsliv, värdefulla ämnen, energiproduktion, kommunikationer (vägar, järnväg, luftfart) och totalförsvaret samt inom miljöbalken kapitel 4 rörligt friluftsliv.

Länsstyrelsen anser att de förekommande riksintressena är korrekt redovisade och tillräckligt beaktade i planen med undantag av vad som framgår av nedanstående kommentarer.

Naturvård och Natura 2000

Länsstyrelsen poängterar att planerad exploatering som påverkar riksintressen och Natura 2000-områden kommer att kräva fortsatta utredningar och prövningar. Kommunen är medveten om detta och har redovisat vilka områden som berörs av tänkt exploatering. Det är viktigt att kommunen i framtida arbete planerar för att minimera skadan av exploatering genom skadelindringshierarkin. Det innebär att påverkan i första hand ska undvikas och att alternativa lokaliseringar behöver utredas. I andra hand ska skyddsåtgärder genomföras för att påverkan ska bli så liten att påtaglig skada på riksintresset eller skada på riksintresset kan undvikas eller en gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-området säkerställas.

Kommunens kommentar:

Kommunen instämmer i detta och avser förtydliga texten angående skadelindringshierarkin i ÖP 2040 kap 4.1 .

Länsstyrelsen ifrågasätter lämpligheten av det i planen föreslagna området för utveckling av stadsbygd Jerusalemsbadet del C på grund av det angränsande Natura 2000-området Södra Freberga Jerusalemsviken (SE0230386) samt byggande av flytande bostäder i Natura 2000-området Vättern vid Motalaviken.

Kommunens kommentar:

Kommunen förstår Länsstyrelsens reservation men poängterar att det i efterföljande planering och lovgivning kommer att göras bedömningar som ligger i linje med ovan beskriven skadelindringshierarki. I ÖP 2040 kommer Länsstyrelsens avvikande syn att noteras.

Kulturmiljövård

Länsstyrelsen ifrågasätter förklaringen som redovisas under 5.3.3.1 Riksintresse kulturmiljö om ställningstaganden gällande riksintresse kulturmiljö. Här bör snarare framgå att riksintressets formella status senare kan, om det krävs, komma att fastställas av regeringen eller domstol. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen bekräftar det överlämnade planeringsunderlaget gällande kulturmiljöns riksintresse.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar synpunkten och poängterar att intresset mer fullödigt beskrivs i kapitel 4.3.1 och att kapitel 5 enbart syftar till att visa en kortfattad sammanställning av vägledande resonemang, riktlinjer och ställningstaganden och inte tillför något nytt jämfört med kap 2, 3 och 4. Kommunen framhåller även det faktum att Riksantikvarieämbetets uppdrag att se över riksintressen pågår och att kommunen bevakar eventuella ändringsförslag.

Kommunen ser inte att förfarandet som beskrivs behöver leda till domstolsprövning. Riksintresseanspråken är ofta markerade med grov penna. Kommunen vidhåller synpunkten att översiktsplanen inte är ett sådant juridiskt bindande dokument där riksintresseanspråken blir fastställda till sin geografiska utbredning och innehåll. Syftet med lydelsen i ÖP 2040 är att beskriva att det behövs en högre detaljeringsgrad än den

kommuntäckande översiktsplanen för att mer exakt avgöra riksintressets geografiska avgränsning i förhållande till de beskrivna värdena. Kommunen avser att i samband med planarbeten, när man vet mer om de specifika avsikterna, föra dialog med Länsstyrelsen om riksintresseanspråken.

De flesta riksintressen kommenteras med att ”anpassningar kan krävas för att undvika påtaglig skada på riksintressets värden”. Denna information saknas i redogörelsen rörande riksintresset E9 Göta kanal. Länsstyrelsen vill här påtala att i det fall risk för påtaglig skada identifieras till följd av ett beslut kan Anpassningar alltid krävas för att undvika påtaglig skada på riksintressets värden.

Kommunens kommentar:

Kommunen instämmer i detta och kompletterar texten för riksintresset E9 Göta kanal (kap 4.3.1.1).

Länsstyrelsen anser att LIS-områden inom riksintresseområdena E9 Göta kanal och E10 Ulfåsa riskerar att påtagligt skada riksintresset och därför bör utgå ur plan.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och avser särskilt uppmärksamma Länsstyrelsens avvikande mening gällande dessa områden i kap 7.1.10 och på relevanta ställen i plankartan samt komplettera texten i kap 4.3.1.1 (Friluftsliv/E9 Göta kanal), 4.3.1.2. (Kulturmiljö/E10 Ulfåsa), Natura 2000 och Rörligt friluftsliv samt i tillhörande stycken i kapitel 5 Sammanställning.

Länsstyrelsen finner i övrigt att riksintresset har beaktats.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta.

Friluftsliv

Länsstyrelsen anser att utpekade LIS-områden inom riksintresset Göta kanals vattensystem riskerar att bidra till påtagligt skada riksintresset och därför bör strykas ur planen. Eventuella bebyggelseförändringar får prövas mot det generella strandskyddet.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och avser särskilt uppmärksamma Länsstyrelsens avvikande mening gällande dessa områden i kap 3.3.3 och 5.2.2.2.

Länsstyrelsen påpekar fortsatt att om fortsatt tätortsutveckling vid Borensberg ska ske västerut längs Boren måste detta i så fall ske så att tätbebyggelsen förläggs utanför strandskyddsområdet om påtaglig skada på riksintresset ska kunna undvikas.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och avser utföra fortsatt prövning i samband med planarbete när man vet mer om avsikten och på ett sätt som ligger i linje med ovan nämnda skadelindringshierarki.

Värdefulla ämnen och material

Kommunen föreslår i planen att närområdet vid det nedlagda stenbrottet vid Lemunda ianspråkats för annan användning (LIS-område) vilket inte är förenligt med riksintresset för utvinning av stenmaterial. Mot bakgrund av de motstående riksintressen som förekommer i området ser Länsstyrelsen detta resonemang som rimligt.

Kommunens kommentar:

Kommunen tolkar detta som att LIS-områdena (obj id 102, 120 och 121) accepteras av Länsstyrelsen.

Energiproduktion

Länsstyrelsen saknar tydligt ställningstagande avseende det utpekade riksintresset för vindbruk. Riksintresseområdet har tillkommit efter kommunens antagande av TÖP Vindkraft. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att utpekad markanvändning inte innebär någon konflikt med riksintresset.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och poängterar att frågan vid behov kommer att utredas inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

Totalförsvär

Kommunen ställer sig kritisk till stoppområdet för höga objekt kring Malmens flottflygplats samt anser att TÖP Vindkraft fortsatt ska gälla och uppdateras inom ramen för kontinuerlig översiktsplanering.

Länsstyrelsen konstaterar att kommunens ställningstagande riskerar att medverka till att påtagligt skada Försvarmaktens riksintresse.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och framhåller att samråd med Försvarmakten kommer att ske enligt redan tidigare gällande rutiner vid detaljplaneläggning som innefattar bebyggelse över 45 meters höjd (inom tätbebyggt område) samt över 20 meters höjd (utanför tätbebyggt område). Se även kommunens kommentar till Försvarmaktens yttrande nedan.

Rörligt friluftsliv – Vättern med öar och stränder

Riksintresset grundar sig på områdets samlade natur- och kulturvärden och vid bedömning av exploateringsföretag ska turismens och friluftslivets, särskilt det rörliga friluftslivets, intressen prioriteras.

Länsstyrelsen ifrågasätter därför planens föreslagna bebyggelseutvecklingsområden vid Medevi, Nedra Lid och Södra Freberga/ Jerusalemsbadet. Om bebyggelse ändå föreslås här måste de underordnas områdenas värden för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv.

Kommunens kommentar:

Kommunen förstår Länsstyrelsens reservation men poängterar att det i efterföljande planering och lovgivning, när man vet mer om avsikten, kommer att göras bedömningar utifrån en metodik som ligger i linje med ovan beskriven skadelindringshierarki. Länsstyrelsens avvikande syn noteras i relevanta kapitel i ÖP 2040.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen bedömer att planen har beaktat de gällande miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet och vatten på ett godtagbart sätt.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta.

LIS-områden

Länsstyrelsen saknar kommunens motivering till de utpekade LIS-områdena. För varje utpekade LIS-område behöver det motiveras hur området bidrar till landsbygdsutveckling samt hur strandskyddets syften påverkas i områdena. Utan dessa motiveringar har Länsstyrelsen ingen möjlighet att fullt ut bedöma lämpligheten av de utpekade LIS-områdena. Detta innebär att kravet att bevisa

områdenas lämplighet för LIS kvarstår att hantera i den fortsatta planeringen. Mot bakgrund av ovanstående ifrågasätter Länsstyrelsen samtliga utpekade LIS-områden inom friluftslivets riksintresseområde Göta kanal samt utmed Vättern på grund av att de riskerar att medverka till påtaglig skada på berörda riksintressen.

Kommunens kommentar:

Kommunens resonemang om syftet med LIS-områden tillsammans med en beskrivning av de bedömningsgrunder som använts finns i kapitel 3.2.2. Kommunen vidhåller sin syn att LIS-områden ska ses som en möjlighet att underlätta för markägare i prövningsprocesser gällande etablering av bebyggelse i vattennära områden som anses vara attraktiva. Kommunen anger i plankartans attributtaveller för respektive område om det i ett övergripande perspektiv bedöms vara lämpligt för bostäder eller verksamheter samt om det bedöms krävas detaljplan eller om det räcker med bygglov för prövningen. Kommunen har därmed gjort en översiktlig bedömning som kan anses vara lämplig.

Kommunen bedömer det som troligt att det kan uppkomma positiva sekundära effekter i form av nytillkomna och/eller bibehållna kommuninvånare och därigenom stärkt kundunderlag för kommersiell och kommunal service på landsbygden samt ökade möjligheter till verksamheter och därmed arbetstillfällen. Attraktiv vattennära bebyggelse (både bostäder och verksamheter) ska ses som ett av kommunens viktiga verktyg för att bibehålla och utöka sin attraktivitet i ett större perspektiv.

Om en i framtiden föreslagen bebyggelse (bostäder eller verksamheter) ska ses som en skada eller ett positivt tillskott till de identifierade värdena behöver bedömas i kommunens mer detaljerade planering och bygglovsprocesser. Kommunen avser arbeta i enlighet med ovan nämnda skadelindringshierarkin.

Mellankommunal samordning

Motala kommun har gett angränsande kommuner möjlighet att lämna synpunkter angående översiktsplanen. Länsstyrelsen anser att mellankommunal samordning har skett och att tidigare synpunkter tagits tillvara.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta.

Människors hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen understryker vikten av att förekommande störningar och risker utmed järnvägen genom Motala beaktas vid kommande planering av störningskänslig bebyggelse. I övrigt anser Länsstyrelsen att översiktsplanen har en bra strategi för hantering av frågor om människors hälsa och säkerhet i den fortsatta samhällsbyggnadsprocessen.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och betonar att frågan kommer att utredas mer detaljerat inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

Risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen har en bra strategi för fortsatt hantering av åtgärder som förebygger risk för olyckor, översvämningar eller erosion. Länsstyrelsen påpekar dock i likhet med SGI att planhandlingen i vissa delar behöver förtydligas samt att ytterligare underlag behövs för att slutligt bedöma dessa frågor.

Kommunens kommentar:

Kommunen noterar detta och betonar att frågan kommer att utredas mer detaljerat inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med samhällsplanerare Jonas Nygren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också samhällsbyggnadsdirektör Jan Persson, handläggare vatten Weronica Klasson, miljöskyddshandläggare Maria Lindqvist, näringslivsdirektör Madeleine Söderstedt Sjöberg, naturskyddshandläggare Lina Törnqvist, energi- och klimatstrateg Susanne Claesson, kvalificerad handläggare skydd mot olyckor Robert Wenemark och kulturmiljöhandläggare Louise Törnvall medverkat.

Kopia till

Region Östergötland
Trafikverket
Försvarmakten
Sjöfartsverket
Sveriges geotekniska institut
Sveriges geologiska undersökningar
Skogsstyrelsen

Bilagor

Sjöfartsverkets yttrande – 2021-10-28

Sveriges geologiska undersöknings yttrande – 2021-11-04

Statens geotekniska instituts yttrande – 2021-11-10

Försvarsmaktens yttrande – 2021-11-17.

A 02. Försvarsmakten

Försvarsmaktens synpunkter och ställningstaganden i granskningskedet:
7.6.1. Riksintresse energiproduktion, Vindkraft samt 7.6.2 Tematiskt tillägg till översiktsplanen, Vindkraft. Försvarsmakten framförde följande i samrådsyttrande; ”Försvarsmakten vill understryka att stora delar av Motala kommun berörs av stoppområde för höga objekt. Inom dessa områden kan nya höga objekt påtagligt skada på riksintressen för flygande verksamhet. Försvarsmakten accepterar därför inga nya höga objekt inom dessa områden. För att i övriga delar av kommunen säkerställa att vindkraft inte hamnar i konflikt med Försvarsmaktens intressen måste samråd ske med Försvarsmakten vid etablering av ny vindkraft för att säkerställa att inte skada uppstår på riksintressen för totalförsvarets militära del.”

Kommunen berörs av stoppområde för höga objekt och MSA-områden för riksintresset för totalförsvarets militära del Malmens flottflygplats. Med höga objekt avses objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen vad som är sammanhållen bebyggelse i detta sammanhang utgår från Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000. Uppförande av höga objekt i stoppområdet kan beroende på placering påverka flygsäkerheten och/eller möjligheten att nyttja flygplatsen för olika typer av flygverksamhet. Kommunen framför i planhandlingarna att kommunen ställer sig kritisk till stoppområdets utbredning och framför att TÖP - Vindkraft (2011) kommer fortsatt att gälla och uppdateras kontinuerligt inom ramen för översiktlig planering. Försvarsmakten anser att kommunen inte säkerställer att riksintresse för totalförsvarets militära del tillgodoses inför fortsatt planering. Försvarsmakten anser kommunens ställningstagande innebär risk för påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. Samtliga plan- och lovärenden berörande höga objekt och nyetablering av vindkraftverk kräver samråd med Försvarsmakten. Det kan med fördel framgå av översiktsplanen. Försvarsmakten önskar att synpunkter framförs i Länsstyrelsen granskningsyttrande.

Kommunens kommentar

Kommunen noterar Försvarsmaktens synpunkter gällande stoppområden för höga objekt och MSA-områden som berör stora delar av Motala

kommun. Kommunen vidhåller sina ställningstaganden i ÖP 2040 och den TÖP för vindkraft (2011) som fortsatt kommer att gälla. Kommunen avser att även i fortsättningen för dialog med Försvarmakten i frågor som berör riksintresset. Samråd kommer att ske i tillbörlig ordning inom ramen för fysiska planprocesser. De höjder på bebyggelse som anges relevanta för samråd finns beskrivna i ÖP 2040.

A 03. Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)

SGU har i samrådsfasen inkommit med yttrande rörande denna översiktsplan (SGU dnr. 33-2108/2020, Lst dnr. 401-15570-20). SGU förutsätter att synpunkterna beaktats och avstår därför från att yttra sig i granskningskedet.

SGU vill dock framföra följande: Frågor som berör samhällets motståndskraft mot extrema händelser kopplade till exempelvis värmebölja, nederbörd, översvämning, ras och skred, mm. är mycket viktiga att beakta inom all fysisk planering. Det kan röra sig om grönstruktur och markbeläggning i städer; hur topografi, hus och konstruktioner kan påverka vattenflöden och risk för översvämning; hur vatten, topografi, jordart och berggrund under vissa förutsättningar kan samverka och öka risk för sättningar och markrörelser. För Sveriges kustkommuner tillkommer effekter från stigande vattenyta i havet.

För att kunna förutse potentiella risker och inleda åtgärder som kan förebygga, förhindra eller mildra eventuell framtida skada krävs ofta förutseende och kunskap inom många olika fackområden jämte analys och beräkning av eventuell påverkan. I andra fall är förebyggande arbete jämförelsevis enkelt om man bara blir medveten om en potentiell risk. Men framför allt behövs en helhetsyn hur naturliga förutsättningar påverkar och samtidigt påverkas av samhällets infrastruktur, byggnader och konstruktioner och vilka ändrade förutsättningar ett förändrat klimat kan ge.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i SGU:s resonemang ovan. Fortsatt arbete kommer att ske inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

A 04. Statens Geotekniska Institut (SGI)

SGI lämnade ett yttrande på samrådshandlingen daterat 2020-11-02. SGI saknade i samrådshandlingen helt beskrivningen av och ställningstaganden till de geotekniska säkerhetsfrågorna ras, skred, slamströmmar och erosion. SGI rekommenderade därför en strategi för hantering av frågorna med redovisning

i kartor och riktlinjer, samt bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna.

Kommunen anger i ÖP 2040 att ”I samhällsplaneringen bedöms även risker kopplade till ras, skred och erosion” och ger ett ställningstagande att: ”Risken för översvämning, ras, skred och erosion ska beaktas tidigt i samhällsbyggnadsprocessen. Beräkningar och simuleringar ska utföras med klimatfaktor.” SGI instämmer i detta. Underlag behövs dock för att identifiera riskområden för såväl befintlig bebyggelse som framtida. Det framgår heller inte hur klimatförändringen påverkar de geotekniska förutsättningar och hur de hanteras.

I samrådsredogörelsen anger kommunen att ”kunskapsunderlag för översvämning och skred finns som kartskikt.” SGI kan dock inte hitta något kartskikt för skred i den digitala kartan. I digitala kartan redovisas däremot områden med avseende på stabilitet vilket är mycket bra. Kartans skala och upplösning gör den tyvärr svårtolkad. SGI rekommenderar att ÖP 2040 kompletteras med kartunderlaget tillsammans med en beskrivning av innehållet.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i värdet av det ovan nämnda kunskapsunderlaget gällande skred samt geotekniska säkerhetsfrågor och avser att hämta in det inför fortsatt arbete med Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och riskbedömningar i detaljplaneringen. Det strategiska arbetet gällande geotekniska risker utvecklas inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

A 05. Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har tidigare yttrat sig i ärendet i samband med samrådet, beteckning 20-03985-3. I tillägg till tidigare yttrande vill sjöfartsverket föra fram följande. I det underlag som skickats ut för granskning kan Sjöfartsverket ej finna att den allmänna farleden 951 finns redovisad varken i karta eller text. Däremot finns vår synpunkt redovisad i samrådsredogörelsen. I samrådsredogörelsen framgår att kommunen ska införa farled 951 i plankartan.

Sjöfartsverket noterar också att det i underlaget framgår att det finns problem med tillgängliga djup. Det framgår att kommunen avser att undersöka muddringbehovet i Motalaviken i samverkan med ”sakkunniga inom sjöräddning och olika båtverksamheter”. I Motalaviken är det endast farled 951 som har sjömätningar som uppfyller standarden FSIS-44. För att kunna avgöra

hur stort muddringsbehov som föreligger bör Motalaviken sjömätas till sjömätningsstandard FSIS-44. Det är viktigt att färdvägar till kajer och hamnar där yrkestrafik förekommer är modernt sjömätta och att det finns tillräcklig säkerhetsmarginal, under keel clearance (UKC).

Kommunens kommentar

Farled 951 finns med i plankartan, i kartlager Värden och hänsyn/Råvarutillgångar och samhällsviktiga verksamheter/Farled 951. Den detaljerade information som Sjöfartsverket beskriver i sitt yttrande gällande standarder för sjömätningar etc. anser kommunen vara alltför detaljerad för att ta upp i ÖP. Om och när muddring blir aktuellt kommer relevant kunskap om tillvägagångssätt att inhämtas.

A 06. Region Östergötland

Under 2020 yttrade sig Region Östergötland över samrådsversionen av planhandlingen med fokus på infrastruktur, kollektivtrafikens roll och sociala aspekter av den kommunala planeringen.

Nya eller pågående regionala ställningstaganden

Östergötlands utvecklingsstrategi (RUS) och regional rumslig strategi

Sedan samrådsskedet så har den regionala utvecklingsstrategin (RUS) antagits. I strategin finns ett antal prioriterade områden för att nå målbilden om goda livsvillkor i Östergötland. Det handlar om att skapa attraktiva livsmiljöer, skapa förnyelseförmåga och konkurrenskraft, bygga kunskap och kompetens, knyta samman Östergötland och ta tillvara det goda läget samt arbeta för ett mer digitalt Östergötland och för ett grönare Östergötland. Strategin innehåller rumsliga inriktningar för Östergötland som kommer att fördjupas i en regional rumslig strategi, i samverkan med kommunerna i länet.

Kollektivtrafik

Arbete med en Regional busstrategisk målbild 2030 pågår. Arbetet är relevant för den kommunala översiktsplaneringens genomförande vad gäller regionala stråk och knutpunkter, t ex pendlarparkeringar och infarter, samt en helhetssyn på busstrafiken

En kommunal strukturbild

Planen belyser aspekter som är viktiga och intressanta ur det regionala perspektivet tex omvandlingsområde Motala Verkstad som kulturstadsdel, Lalandias roll som lokalt, regionalt och nationellt besöksmål, vikten av utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik för tillgänglighet inom regionen. Planen belyser också mellankommunala, och inomregionala samarbeten som ska värnas. Regionen bedömer dock fortsatt att en tydlig kommunal strukturbild skulle bidra till att tydliggöra planens strategiska innebörd.

Motalas utveckling under de senare åren, tillsammans med de infrastruktursatsningar som genomförts i såväl nationell som regional kontext gör Motalas roll i en regional ortstruktur särskilt viktig att analysera och utvärdera. En tydlig kommunal strukturbild, med Motala i centrum skulle utgöra ett välkommet och viktigt underlag i det pågående arbetet med regional rumslig strategi.

Kommunen har arbetat med tre parallella processer, översiktsplan, riktlinjer för bostadsförsörjning och utvecklingsplan för landsbygden som samtliga både är resultat av varandra, och varandras förutsättningar. Även förståelsen av helheten av dessa processers innebörd skulle kunna tydliggöras i en strategisk kommunal strukturbild.

Kommersiell service

Kommunens serviceplan kommer att tas fram som en del i ”Utvecklingsplan för Motalas landsbygder”. Region Östergötland betonar vikten av att de riktlinjer som beskrivs i översiktsplanen för utpekade orter och noder för kommersiell service lyfts med till serviceplanen.

I planförslagets avsnitt Handel och service på landsbygden kan Region Östergötlands roll förtydligas. Region Östergötland ansvarar för Regionalt serviceprogram Östergötlands län 2014-2022 och leder arbetet med partnerskapet kring programmet. I partnerskapet arbetar kommunerna, Länsstyrelsen Östergötland och Region Östergötland tillsammans för en god tillgänglighet till kommersiell service, inom rimliga avstånd i hela Östergötland. Region Östergötland handlägger statliga stöd till kommersiell service samt kan bevilja stöd genom regionala medel.

Länsplan för transportinfrastruktur

Länsplanen för transportinfrastruktur är på samråd tom 28 februari 2022. Ny LTP beräknas antas under våren 2022.

Synpunkter

Regionen ser att kommunen i stort har utvecklat planförslaget i enlighet med de i samrådsyttrandet framförda synpunkterna eller hänvisat synpunkter till parallella eller kommande processer. Kommunen nämner trafik- och mobilitetsplan, kulturplan och näringslivsstrategi som delar av en kontinuerlig översiktsplaneprocess. Dessa arbeten innehåller potentiellt strukturerande och strategiska ställningstaganden som också behöver finnas i den översiktliga PBL-planeringen för att säkerställa en tillräcklig helhetssyn. Kommunen avgör själv lämplig process, men erfarenhetsmässigt så riskerar strukturerande frågor att hanteras i för avgränsande sammanhang. Planens strategiska och strukturerande betydelse ökar i takt med att dessa processer arbetas in och vägs av i planen, en rullande planeringsprocess ger förutsättningar för ett sådant arbetssätt.

Kollektivtrafik

Kommunen arbetar för att stärka kollektivtrafikens attraktivitet vilket framgår i översiktsplanen där kartorna utgör ett komplement för texten. En uppdatering av kartbilderna kan underlätta förståelsen för helheten. Kartmaterial som beskriver en hållbar ortstruktur och prioriterade stråk skulle utgöra ett välkommet underlag i det pågående arbetet kopplat till regional kollektivtrafikutveckling.

Fortsatt arbete

Region Östergötland deltar gärna i den fortsatta planeringsprocessen med utgångspunkt i yttrandet. Särskilt centralt är att hantera det trafikstrategiska arbetet inom tätorten, där kontinuitet mellan den översiktliga planeringen och efterföljande detaljplanering är viktig samt att tillsammans med länets andra kommuner samverka kring framtagandet av regional rumslig strategi, del av RUS.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i Regionens syn på värdena i strategiska kunskapsunderlag och styrdokument, exempelvis en kommunal strukturbild. Kommunen har påbörjat detta arbete genom ÖP 2040 och avser att fortsätta utveckla strategiska resonemang och vid behov väga intressen mot varandra inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

Kommunen anser inte att ytterligare förklaringar, som exempelvis den om Regionens roll gällande handel och service på landsbygden, bör tillföras översiktsplanen. ÖP 2040 ska i möjligaste mån ses som ett strategidokument där fokus läggs på kommunens intentioner i det övergripande perspektivet.

ÖP 2040 kommer när den antagits att ha en stark koppling till genomförandet av Utvecklingsplan för Motalas landsbygder och tillhörande Plan för kommersiell service.

Kunskapsunderlag och styrdokument, exempelvis kartunderlag gällande kollektivtrafik, kommer att tas fram och uppdateras inom ramen för kontinuerlig efterföljande planering.

Regionen sätter fingret på en av den fysiska planeringens viktigaste kärnfrågor; den om att identifiera hållbar ortstruktur och prioriterade stråk. Kommunen anser att arbete med översiktsplanen med all önskvärd tydlighet visar komplexiteten i den uppgiften och kommer inte att uttrycka något slutgiltigt i ÖP 2040. Frågorna kommer fortsatt att behandlas inom

ramen för kontinuerlig översiktlig planering och utföras med stor lyhördhet för samhällets framtida inriktning och behov av lokal och regional samhällsplanering. Kommunen är, och avser fortsatt vara, delaktig i regionala och storregionala nätverk för konstruktiv samverkan inom de nämnda sakområdena.

B. Angränsande kommuner

B 07. Askersunds kommun

Askersunds kommun framhåller följande: Vi noterar att granskningsversionen av översiktsplanen på ett generellt plan nu framhåller vikten av kontakter och transportstråk norrut. Våra synpunkter från samrådet kvarstår dock i de mer specifika delarna, som avsaknaden av cykelstråk längs nuvarande riksväg 50 och de i våra ögon väl låga ambitionerna avseende utveckling av er kommuns norra delar, runt Västanvik. Vi ser en god potential i denna trakt i kombination med vad vi planerar i vår kommuns angränsande, södra del. Vi skulle också gärna se att det i översiktsplanen framgår att samråd med berörd kommun skall ske i händelse av planer på vindkraftsetablering i närheten av kommungränsen. Det framgår i samrådsredogörelsen att denna ambition finns, men vi kan inte se det i översiktsplanens texter. Vi ser fram emot framtida kontakter i gemensamma utvecklingsfrågor.

Kommunens kommentar:

Kommunen avser att fortsätta utreda mer detaljerade frågor inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering och genom efterföljande planering. Kommunen avser även att vidmakthålla och utveckla framtida kontakter i gemensamma utvecklingsfrågor även om det inte specifikt uttrycks i texten i ÖP 2040.

B 08. Linköpings kommun

Planförslaget är digitalt med tydliga läsanvisningar och bra struktur. Linköpings kommun ser positivt på Motala kommuns målsättning om att växa och utveckla kommunen, vilket kan stärka både kommunen och regionen som helhet. Översiktsplanen har utvecklingsstrategier som kopplas till en målbild som tydligt knyter an till viljan om att utvecklas med sjöstaden som utgångspunkt.

Samverkan med Linköping nämns som en positiv faktor i planförslaget och Linköpings kommun delar denna uppfattning. En hög tillgänglighet inom den lokala arbetsmarknadsregionen är en förutsättning för gemensam tillväxt.

I remissvaret från Linköpings kommun under samrådet efterfrågades en större tydlighet kring det potentiellt framtida utbytet inom regionen. Linköpings kommun ansåg att det var avsevärt starkare än vad samrådsförslaget belyste. Linköpings kommun ansåg att Motala kommun behövde fördjupa utvecklingsstrategin utifrån ett mellankommunalt och regionalt perspektiv avseende på arbets- och bostadsmarknaden. I granskningsförslaget har Motala kommun konkretiserat Motalas syn på mellankommunal och regional samverkan och utbyte. Dock kunde det mellankommunala perspektivet ha förtydligats ytterligare med hänvisning till LA- Linköpings avsiktsförklaring som har antagits av kommunfullmäktige i fem kommuner, där Motala ingår. I avsiktsförklaringen finns mellankommunala målbilder och ambitioner för att stärka den gemensamma arbets- och bostadsmarknaden.

Kommunens kommentar:

Kommunen instämmer i värdet av de förtydliganden som Linköpings kommun framhåller. Kommunen anser dock att ÖP 2040 är tillräckligt tydlig med kommunens ambition att utveckla och bibehålla mellankommunal, regional och storregional samverkan där bland annat arbets- och bostadsmarknad ingår.

C. Kommunala nämnder och förvaltningar

C 09. Vatten- och avfallsnämnden

Vatten och Avfall har tagit del av förslaget på ny ÖP och är positiva till att kommunen får en inriktning som verksamheten kan förhålla sig till. Arbetet med dagvatten inom kommunen kommer troligen att innebära förändringar av det underlag som är framtaget och det är viktigt att förändringarna kommer med vid revidering av ÖP. Verksamheten önskar ändring i text i kapitel 3.3.1. I första stycket är det skrivet ”avfalls- och återvinningscentral” denna benämning ska ändras till ”Tuddarps avfallsanläggning och återvinningscentral”. Verksamheten önskar även textändring i kapitel 3.3.3. I och med lagändring är returpapper kommunalt avfall. Verksamheten önskar därmed ändra sista meningen i andra stycket till: ”Förändring i förordning avseende förpackningar kan innebära att plats behöver skapas för kvartersnära insamling, så kallade singelstationer, för vissa förpackningsslag.”

I kapitel 4.5.10 saknar verksamheten någon form av ställningstagande från kommunen gällande fortsatt arbete med att ta fram en VA-plan utifrån den VA-översikt som är genomförd och den framtida planeringen för omvandlingsområden där ett kommunalt ansvar har identifierats.

I beskrivningen för avfallsytan på Tuddarp, i plankartan, nämns solcellspark och verksamheten önskar ett förtydligande att det inte handlar om att hela avfallsytan kan användas för solcellspark och att möjligheten måste utredas innan det kan beslutas om att inrätta en sådan.

Kommunens kommentar:

Verksamheten föreslår förtydliganden och kompletteringar som kommer att föras in i ÖP 2040. Kommunen instämmer i att uppdaterat kunskapsunderlag ska användas i kontinuerlig översiktlig planering. Förslaget på textändringar i kapitlen 3.3.1 och 3.3.3 genomförs. Ställningstagandet som efterfrågas i kapitel 4.5.10 återfinns redan i kapitel 7.1.9 Behov av kunskapsunderlag och styrdokument punkt 8. De identifierade punkterna kommer att bli föremål för prioritering i verksamheternas årliga verksamhetsplanering. Informationen på plankartan (kap 6) om solcellsparken förtydligas. Kommunen vill poängtera att översiktsplanen ska ses i ett övergripande perspektiv och att de allra flesta markanspråken på plankartan måste bli föremål för fortsatt, mer detaljerad utredning.

C 10. Teknisk servicenämnd

Teknisk servicenämnd har godkänt Teknisk serviceförvaltnings skrivelse som sitt yttrande. Tekniska serviceförvaltningen har tagit del av förslaget på ny ÖP och noterar att yta för icke störande verksamheter finns i närhet av Karshults avloppsreningsverk. Gällande IT-infrastruktur i kapitel 5.2.4.8 [och 3.4.10] ser förvaltningen att under riktlinjer förs in att kommunen skall underlätta för externa parter att få tillgång till kommunal mark och byggnader. Det samma bör även gälla för uppförande av ex. solcellsanläggningar [kap 3.4.7.2 och kap 5.2.4.7] och laddinfrastruktur för fordon [kap 3.4.9 och kap 5.2.4.7] där det är lämpligt.

Kommunens kommentar

Kommunen föreslår till TSF att lydelsen i riktlinjen blir: *Kommunen ska undersöka möjligheten att låta externa parter få tillgång till kommunal mark och byggnader för tekniska installationer.* Denna lydelse föreslås eftersom det kan finnas kommunala byggnader och mark där det är olämpligt att extern part ges tillträde och att det behöver undersökas i varje enskilt fall.

C 11. AB Wettern

AB Wettern ställer sig positiv till utformning, struktur och innehåll i ÖP 2040.

Kommunens kommentar

Kommunen noterar det positiva omdömet och avser att arbeta vidare med de relevanta frågorna inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

C 12. Socialnämnden

Socialnämnden konstaterar att de synpunkter som framfördes under samråden har beaktats.

Kommunens kommentar

Kommunen noterar detta och avser att arbeta vidare med de relevanta frågorna inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

C 13. Plan- och byggenheten

Plan- och byggenheten har formulerat skriftliga synpunkter i syfte att förtydliga och förbättra ÖP 2040 som arbetsverktyg för plan- och bygghandläggare.

Kommunens kommentar

Plan- och byggenhetens synpunkter berör i hög grad detaljer i plankartan och den information som förmedlas när man klickar på ytor. Plan- och byggenheten ingår i arbetsgrupp och referensgrupp för det fortlöpande arbetet att ta fram ÖP 2040. En extra mötesserie i början av 2022 har bearbetat synpunkterna.

Plan- och byggenheten efterfrågar även mer och tydligare riktlinjer för hur intresseavvägningen mellan exploateringsbehov och värdet av jordbruksmark ska hanteras. Detta finns beskrivet i kap 4.4 Areella näringar. Fortsatt arbete kommer att ske inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

D. Övriga remissinstanser

D 14. Tekniska verken, Linköping

Tekniska verken i Linköping har inga synpunkter på granskningshandlingarna för Motalas ÖP 2040.

Kommunens kommentar

Kommunen noterar detta.

D 15. SAAB Underwater Systems

Företaget framhåller det nationella värdet av den pågående verksamheten och att detta avses fortsätta inom översiktsplanens tidsperspektiv. Företaget konstaterar att detta redan påpekades i samrådsskedet men att kommunen inte ändrat något till föreliggande granskningsversion.

Kommunens kommentar

Företaget har även sänt in yttrandet via den digitala synpunktsenkäten i granskningsversionens flik 9. Kommunens projektledare för ÖP-arbetet har pratat med företagets representant på telefon och klargjort att det aktuella området befinner sig inom ett randigt område vilket betyder att kommunen behöver se över befintliga värden i ett större perspektiv genom detaljplaneprogram, fördjupning av översiktsplanen (FÖP) eller motsvarande samt att kommunen avser att fortsatt hålla dialog med Saab Underwater Systems. Den pågående verksamheten ses som ett av många värden inom det aktuella området. Området markeras för Verksamhet med omgivningspåverkan (lila på plankartan Användning, oförändrad) vilket överensstämmer med nuvarande verksamhet och gällande detaljplan (SP 265). Stadsbygd (obj id 125 och 128) tas bort.

E. Organisationer, politiska partier etc.

E 16. Varamons vänner

Varamons Vänner vill framföra följande synpunkter gällande ÖP 2040: Översiktsplanen visar att stora ytor inom strandskyddade områden ska utredas för bebyggelse. Strandskyddet ska värna växtlighet och djurliv i vattnet och på land. Den nya strandskyddslagen innebär ett starkare strandskydd i tätorter. Det visar vikten av att miljön i både vatten och på land behöver värnas ännu

mer vilket bör beaktas i en översiktsplan. Att exploatera dessa markerade områden innebär stor negativ påverkan av miljön. Det finns stora miljövärden i form av växtlighet och biologisk mångfald i strandnära områden på båda sidor om vattenlinjen.

Att bygga och hårdgöra ytor i omedelbar närhet till vattnet innebär att det vid skyfall för med sig orent regnvatten ut i vattnet till exempel Vättern som är Sveriges största dricksvattentäkt. Även allemansrätten utmed vattnet ska värnas. Människor och djur ska kunna röra sig fritt på generösa ytor likväl på land som i vattnet. De markerade områdena i Översiktsplanen omfattas utöver strandskyddet av biotopskyddet och är inte förenligt med exploatering av desamma. De utpekade områdena består av viktig skogsmiljö med hemvist för många rödlistade djurarter som t ex fridlysta fladdermöss.

Det behöver framgå av Översiktsplanen att Varamons öppna miljö med låg och gles bebyggelse ska värnas. Vidare bör det framgå att Varamons karaktär med de höga tallarna och grönområden ska bevaras för framtida generationer. Det är viktigt vid upprättande av en Översiktsplan att värna miljön i hela kommunen. Skogsområden är en viktig del i stadsbilden och man bör undvika att exploatera dessa områden inte minst strandskog. Skogen påverkar luften och ger skuggiga områden för människor och djur. Det finns även många djurarter som har sin hemvist bland skogens träd. (Se Direktiv gröna städer)

Vidare bör man se till att behålla jordbruksmark för framtida generationer. Det är viktigt att man inte planerar någon utredning för exploatering av dessa områden. Det är också viktigt att planera för gröna lungor i hela kommunen. Det behövs gröna parker för utflyktsmål och rekreation.

Översiktsplanen har fått namnet ÖP 2040 vilket är märkligt. En Översiktsplan ska upprättas varje mandatperiod vart fjärde år. På tjugo år hinner mycket att hända och genom att sträcka sig över så lång tid bakbinder man kommande makthavare att använda kommunens områden i framtiden.

Kommunens kommentar

Kommunen framhåller att ÖP 2040 redovisar den vision som kommunen siktar på i tidsperspektivet 2040 samt de vägledande principer, riktlinjer och ställningstaganden som stödjer arbetet att nå dit. Översiktsplanen visar de övergripande inriktningarna för användningen av mark och vatten sett ur ett helhetsperspektiv som inbegriper bevarande såväl som utveckling.

ÖP 2040 behandlar hela kommunen. Det finns ett stort antal värden, exempelvis strandskydd, artskydd och grönytor, inom de markerade områdena och dessa kommer att utredas mer detaljerat i samband med efterföljande planering, exempelvis detaljplaneprogram och/eller detaljplan. Kommunen arbetar utifrån principen om en skadelindringshierarki (se även kommunens kommentar till Länsstyrelsen ovan).

Kommunen är medveten om att översiktsplanen ska hållas aktuell och avser att arbeta utifrån gällande lagstiftning och genom kontinuerlig översiktlig planering. Kommunen har avsikten att se över översiktsplanen varje mandatperiod och vid behov uppdatera den. Kommande arbete med översiktsplanering står inte i strid med att föreliggande översiktsplan har fått benämningen ÖP 2040. Nästa gång översiktsplanen ses över uppdateras benämningen.

E 17. Centerpartiet

Partiet framför följande synpunkter:

- **Tillägg av Policydokument**

I avsnitt 2.2.1.2 nämns en bland annat Agenda 2030 och barnkonventionen. Centerpartiet tycker att det även vore en lämplig plats att nämna CEMR-deklarationen på också.

Kommunens kommentar

Kommunen har i ÖP 2040 valt att nämna de mest övergripande vägledande principerna och målen. Det finns ett stort antal deklamationer som är vägledande för kommunens arbete, flera av dem verkar genom lagstiftning. Kommunen har i detta skede valt att inte nämna alla dessa vid namn. Agenda 2030 tar på ett adekvat sätt upp relevanta aspekter när det gäller de strukturbildande och fysiska aspekter av samhällsplanering som behandlas i en översiktsplan. Den europeiska deklamationen för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR-deklamationen) är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet. Deklamationen och en text som kort förklarar dess relevans för fysisk och strukturbildande aspekter av samhällsplaneringen läggs till.

- **GMV i text**

I avsnitt 2.2.1 nämns bland annat Vätternrunda och Varamon som dragplåster till kommunen. Det är starka varumärken, men bland dem bör även Gamla Motala Verkstad nämnas. Medevi Brunn bör också nämnas i detta sammanhang.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i att det finns kulturarv som förtjänar att exemplifieras i målbilden inte minst som viktiga besöksmål. Svårigheten är en lämplig avgränsning och prioritering för att begränsa den beskrivande textens detaljrikedom och omfattning. Oaktat detta kommer texten i målbildens avsnitt om värdskap och upplevelser att kompletteras med att räkna upp följande viktiga kulturarv: Gamla Motala Verkstad, Rundradiostationen i Bondebacka, Medevi brunn, Övralid och Godegårds säteri.

- **Tillväxt - Utgångspunkt för Centern i Motala.**

Mål för ÖP2040 är en befolkning på ca 50 000 innevånare 2040, det innebär ca 400 innevånare per år under ca 15 år.

400 nya innevånare innebär ca 200 bostäder per år – hyres- och bostadsrätter samt villor.

Det är ett systemskifte från de senaste decenniernas låga tillväxt; kommunen siktar på att gå från en ”förvaltande ” kommun till en med målstyrd befolkningstillväxt.

Faktorer som leder befolkningsökning:

- Nya arbetstillfällen
- Intressant boendekommun, vilket kan vara bl.a.
 - attraktiva boende miljöer t.ex. sjönära men även naturnära, med utsikter,
 - kommunal ideologi - bygge av det hållbara samhället
 - evenemangskommun,
 - kvalitet på skolor,
 - infrastrukturer såsom vägar, kollektivtrafik och IT /bredband, l
 - landsbygd med ”bra kommunal service” – utpekade landsbygdsnav,
 - erbjuder attraktiva kultur- och fritidsaktiviteter

Det bör medföra behov av dels mark för näringsverksamheter, boenden, kommunal service – t.ex. skolor och omsorger, infrastruktur med mera. dels en organisation som än mer som präglas av kultur, rutiner, mentalitet osv. som stödjer tillväxtmålen.

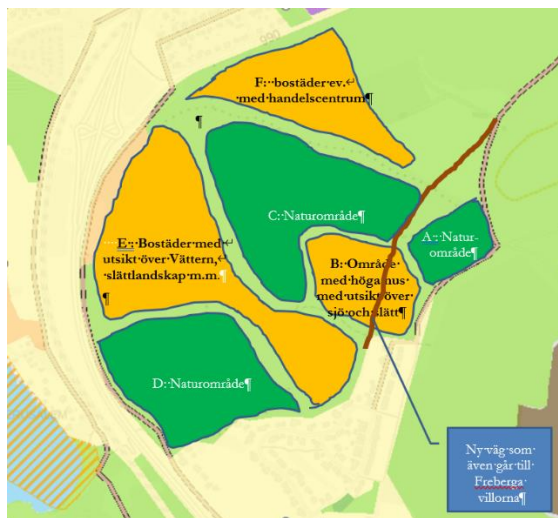
Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i partiets resonemang och bedömer att ÖP 2040, i sin egenskap av övergripande och långsiktigt verktyg, stödjer och möjliggör den beskrivna utvecklingen.

- **Bostäder**

I västra delen av Fålehagen (= väster om bågskyttebanan och söder om Forsområdet) och vidare bort mot södra Frebergas villaområde – av exklusivare karaktär då tack vare sjöutsikten,

- Bygg höghus på höjden ovanför Södra Frebergas villaområde – med utsikter över slätten och Vättern. Se inspirationsbild nedan:

Kommunens kommentar

Fålehagen är ett viktigt friluftsområde. Kommunen utesluter dock inte att Fålehagen på sikt kan visa sig attraktiv för bebyggelse, mer än vad som redan anges i ÖP 2040. Detta kommer att analyseras inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering och då företrädesvis genom en fördjupning av översiktsplanen för Motala stad (FÖP). Förslaget om högre bebyggelse på den plats som anges är en detaljeringsgrad som lämpligen kan undersökas i en sådan fördjupning.

- **Bygg infrastruktur**

Anslut Charlottenborgsleden från E-lux/Plaståtervinning söderut mot Vinnerstadshållet med ekodukt vid passage av åsen vid Dunteberget.

Kommunens kommentar

I ÖP 2040 (se plankartan Utvecklingsstrategi) finns en översiktlig sträckning av den så kallade Sydliga länken som tar upp det behov av infrastruktur som partiet föreslår. Ett sådant arbete behöver föregås av en behovsanalys såväl

som omfattande utredningar av förutsättningar och kostnad/nytta.

- **Mark för näringsverksamhet**

Centerpartiet vill;

utveckla Lemundaområdet för fritidsverksamhet så som fiske, cykling, vandring med mera.

Utveckla samverkan med skidcentrumet i Krassbäck i Godegård

Utveckla Motala Strömstråket för besöksnäringar, t.ex. använd gamla järnvägsbron till cafe, soldäck i västra delen av Härstorpssjön, bredvid Verkstadsvägen

Utveckla Bondebacka med radiomuseum och master till besöksområde samt fritidsverksamhet.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i värdet av de föreslagna aktiviteterna. Huruvida själva aktiviteterna ska komma till stånd är dock inte en fråga för ÖP 2040. Kommunen bedömer att ingenting i ÖP 2040 hindrar det som föreslås.

- **Hur ska Borensberg utvecklas:**

Ändra Object id 60 – öster om vägen mot Tjällmo - från verksamhetsområde till bostäder.

Centerpartiet anser att byggnation söder om kanalen och Strömmen bör minimeras, till dess att en ny bro har dragits över Kanalen och Strömmen där en acceptabel finansieras är löst.

Fritidsverksamheter

Fler idrottshallar, och hallar för föreningsverksamheter.

Kommunens kommentar

ÖP 2040 inbegriper fördjupningen (FÖP) Borensberg från 2013 som fortsatt ska gälla. Det angivna området ligger inom FÖP:ens område och markeras där som lämpligt för verksamheter.

Behovet av en förbättrad trafikinfrastruktur över kanalen/strömmen uppmärksammas i ÖP 2040 samt i samband med arbetet med Länstransportplan (LTP).

Kommunen påminner om att FÖP Borensberg från 2013 fortsatt ska gälla och att en uppdatering av denna hanteras inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering.

- **Hur ska landsbygdsnaven utvecklas**

Översyn av VA längs gamla rv 34 mellan Motala och Borensberg – kan bli intressant som område för bostäder.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer och framhåller att utvecklingsmöjligheterna i det angivna området uppmärksammas i ÖP 2040/Utvecklingsstrategi. Vatten- och avloppsförsörjning (VA) är en av flera faktorer som behöver utredas i kommande planeringsarbete.

- **Ändringar av texter:**

Stycke 2.1.2

Begreppet Sjöstad är ofta återkommande men Centern anser att det är fler begrepp som är viktiga för stadens utveckling t.ex. ”hållbart samhälle”; agenda 2030; Motala kännetecknas av flertal tätortsnära/integrerade grönområden - text bör adderas tidigt i kapitel 2.;

Skrivning / punkter om Tjällmo är ”tunn” – jfr Godegård och Fågelsta (gäller fler orter)

På några orter, t.ex. Fågelsta – här nämns att några byar hör till, men övriga byar nämns ej; det ger någon slags känsla av prefererade byar? Förslag: stryk byanamen - gäller fler orter.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i värdet av de guidande principer som genomsyrar kommunens arbete, exempelvis en hållbar samhällsutveckling genom bland annat Agenda 2030 vilket gäller hela kommunen, inte bara staden.

Kommunen anser att detta är tydligt beskrivet i ÖP 2040. Det som partiet specifikt efterfrågar gällande målbilden i kap 2.1.2 återfinns i kap 2.1.5 Hållbart och attraktivt samhälle. Sjöstadsbegreppet är vedertaget som en del i platsvarumärket.

Kommunen instämmer även i att det finns en viss obalans i texterna och undersöker möjligheten att lägga till något i de stycken som upplevs tunna. Det är dock viktigt att notera att nulägesbeskrivningar och andra typer av rena beskrivningar i möjligaste mån inte ska ingå i texten i ÖP, eftersom de riskerar att snabbt föråldras. För varje ort finns därmed en länk till ortens hemsida. Det är kommunens översiktliga intentioner som ska synas i

översiktsplanen. Beträffande Tjällmo ska texten ses i kombination med plankartan där flera områden markeras som möjliga bebyggelseområden.

Ändring: Lydelsen ”tillhörande orter”, exempelvis i texten om Fågelsta, ändras till ”omkringliggande orter” utan att nämna några vid namn. Ändring genomförs på relevanta ställen i kap 3 och 5.

E 18. Alliansen i Motala

För att öka dokumentets tillgänglighet, öppenhet och transparens, föreslår vi att följande beaktas, vilket även framfördes vid förra remissomgången:

- **Flik 8 (Underlag):** Samtliga omnämnda underlag i ÖP:n **saknar** f.n. **hyperlänkar** till aktuella källdokument, vilket minskar tillgängligheten och öppenheten till aktuella beslutsunderlag. Det finns ingen anledning att INTE länka till dessa underlag och källor, Det kan göras likt Länsstyrelsen gör i Planeringskatalogen.se

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i att ÖP 2040 ska vara så lätt att använda som möjligt. Länkning underlättar åtkomst till dokument, men det innebär en återkommande övervakning så att länkarna inte bryts. Kommunens kommunikationsenhet avråder även från att länka till dokument som inte är tillgänglighetsanpassade enligt nyligen införd lagstiftning. Detta gäller tyvärr flertalet av de dokument som ÖP 2040 hänvisar till. Kommunen väljer trots detta att koppla länkar till respektive dokument enligt Alliansens förslag.

- **Tillgänglighet för Motalas icke digitala befolkning (ca 10%).** Äldre medborgare behöver ges möjlighet att enkelt kunna ladda hem en PDF-version av ÖP:n likt MKB:n. Att enbart hänvisa till hur man gör för att skriva ut inifrån Storymapen är inte tillräckligt bra. Både den digitala delaktigheten och demokratin skulle vinna på detta.

Kommunens kommentar

Kommunen delar denna synpunkt, men det är viktigt att notera att det inte bara är äldre som lever i digitalt utanförskap. På ett tidigt skede i arbetet med ÖP 2040 togs beslut i kommunstyrelsen om att översiktsplanen ska vara digital. Det digitala formatet ger flertalet positiva effekter, men också även några negativa vilket uppmärksammades bland annat i samrådsredogörelsen.

Textkapitlen i ÖP 2040 kan omvandlas till pdf-format och/eller en populärversion, vilket kan göras efter ett antagande. Plankartan, med dess stora innehåll av valbara kartlager och information, låter sig däremot inte på ett rättvisande sätt omvandlas till tydliga och lättförståeliga pdf-dokument. Det är ett pågående arbete inom kommunen att lösa detta på bästa sätt.

- En redaktör/kommunikatör skulle med fördel kunna sammanställa **en lättläst nedladdningsbar "populärversion" av översiktsplanen i PDF** som introduktion och intresseväckare till fördjupande studier i den digitala interaktiva översiktsplanen. På så vis blir det lättare både för invandrare, skolungdomar och äldre att förstå kommunens nya översiktsplan.

Kommunens kommentar

Se även kommentaren ovan. Behovet av att efter antagandet ta fram en populärversion av ÖP 2040 i pdf-format förs upp i kommande verksamhetsplanering.

- **Plankartans bakgrundskartor bör utvecklas.** Världen slutar inte vid Motalas kommungräns.

Kommunens kommentar

I plankartan finns ett extra kartlager, *Navigeringslager*, som ger viktiga målpunkter utanför kommunens gräns, namn på vattendrag och sjöar etc. Det har dock visat sig att ändringar i Lantmäteriets kartmaterial lett till att lagret inte visats som planerat. Denna brist är nu åtgärdad.

Man behöver även skilja på bakgrundskartor och kartlager. De bakgrundskartor som används (flygfoton, svart/vit och färgad bakgrund) är uppbyggda av lager som kommunen inte alltid äger själv. Det som kommunen äger täcker bara Motala kommun och annan information har köpts från till exempel statliga lantmäteriet där det är styrt enligt avtal att kommunen bara får visa publikt det som gäller Motala kommun. Det finns andra helt öppna/fria bakgrundskartor som kan användas och som täcker större delen av Sverige men då kan kommunen inte påverka aktualitet, detaljnivåer med mera.

När det gäller den stora mängd kartlager som finns i ÖP 2040 är många av de kunskapsunderlag hämtade från olika myndigheter och organisationer. Vi har då själva avgjort om dessa skulle klippas efter kommungräns eller inte. När det gäller aspekten "Värden och hänsyn" så finns till exempel flera

informationslager som täcker även angränsande kommuner. Flera av de lager som vi själva kan redigera, det vill säga de lager som utgör själva ÖP 2040, sträcker sig utanför kommungränsen. Ett exempel är lagret för kommunikationsstruktur inom aspekten Utvecklingsstrategi.

- **Motalas mellankommunala intressen** och samtal mellan berörda parter om gemensamma utvecklingsfrågor **skulle vinna stort på att kartmaterialet** och underlagen i ÖP 2040 **inte klipps längs med kommungränsen.**

Kommunens kommentar

Se kommentar ovan.

F. Privatpersoner

F 19. Privatperson, genom Infra Control

Yttrandet kom in genom kommunens system för frågor och synpunkter, Infra Control. Personen framför följande: Vi behöver se till att det finns mark reserverad till kolonilotter. Det finns mycket folk boende i lägenheter som lämnat sitt hus men fortfarande orkar och vill odla en markbit och många som inte har råd med hus och därmed går miste om en trädgård.

Många nysvenskar är också intresserade av odling. Vi har en 100-årig tradition av att odla på kolonilotter. Denna är viktig att hålla fast vid, då det är här som det odlas blommor till fromma för vår biologiska mångfald, som snart är ett minne blott med alla dessa gräsmattor utan mat för våra pollinerare. Dessutom fungerar växtligheten på dessa lotter insprängda i stadsbebyggelsen som gröna korridorer för flora och fauna.

Jag behöver väl inte påminna om att det behövs grönytor för att svälja vatten vid förekommande skyfall. Odlandet ligger i tiden och fungerar som återhämtning i vårt stressade samhälle och främjar anknytningen till naturen, lär oss värna miljön.

Kommunens kommentar

Kommunen delar synen på värdet av gröna ytor i stadsbebyggelsen. Följande svar har även förmedlats via mejl direkt till personen: Kolonilotter bedöms vara förenligt med bostäder, så i ÖP 2040 medges kolonilotter inom samtliga områden som på plankartan är markerade med ”Stadsbygd”,

”Tätort, och ”Småort”. Efterföljande planering, oftast detaljplanering och/eller bygglov, behöver sen avgöra lämpligheten mer detaljerat utifrån platsens förutsättningar. Det finns även ett specifikt markerat område (objekt id 996) strax väster om Duntebergets motorarena som bedöms lämpligt för kolonilotter. Området bedöms i dagsläget inte lämpligt för bostäder till följd av temporära bullerstörningar.

F 20. Privatperson, genom Infra Control

Yttrandet kom in genom kommunens system för frågor och synpunkter, Infra Control. Personen framför följande:

Skulle vara bra att reservera tomter till Bygga/bogemenskaper i Motala. Ett byggande som är mera varierat, ofta med ekologiskt tänk och de boende är med och utformar lägenheterna från början. Här bygger man tillsammans och planerar för gemensamma lokaler, som matsal med kök, gympsal, hobbylokaler, m.m. Ofta finns här kreativa människor som kommer med tekniska och sociala innovationer. Man utvecklar en social sammanhållning och i förlängningen blir det lägre boendekostnader eftersom ingen byggherre behöver gå med vinst. Boverket ger dessutom just nu bidrag till förening som vill bygga på detta sätt. Se exempel Sveriges äldsta och största bogemenskap Stolplyckan i Linköping. Ca 50 till finns spridda i Sverige, flera i Stockholm och t.ex. ett bygge i Trosa, Lagnö, med alternativt byggmaterial. I Tyskland är denna form av byggande mycket vanligt.

Kommunens kommentar

Följande svar har även förmedlats via mejl direkt till personen: Bogemenskaper bedöms vara förenligt med bostäder, så i ÖP 2040 medges det inom samtliga områden som på plankartan är markerade med ”Stadsbygd”, ”Tätort, och ”Småort”. Efterföljande planering, oftast detaljplanering och/eller bygglov samt i förekommande fall kommunens markanvisningar, behöver sen avgöra lämpligheten mer detaljerat utifrån platsens förutsättningar.

F 21. Privatperson

I yttrandet framförs att personen som tillsammans med sin familj äger en verksamhet. Personen uttrycker ett intresse att fortsatt diskutera med kommunen om det som översiktsplanen föreslår.

Kommunens kommentar

Projektledare för ÖP-arbetet har varit i kontakt med personen på telefon.

F 22. Privatperson

I yttrandet lämnar personen följande synpunkter: Beträffande avsnitt 2.2.4 Kommunikationsstruktur. Där står bl.a. ”De gång-och cykelstråk som finns behöver kompletteras, förtydligas och i vissa fall nyskapas. Översiktsplanen visar även ett flertal nya cykelstråk som knyter samman orter med Motala tätort.” Undertecknad instämmer i kommunens bedömning att befintligt gång-och cykelnätverk behöver kompletteras och i vissa fall nyskapas.

Trafikverket har upprättat en vägplanbeskrivning för väg 50 delen Nykyrka-Brattebro, ärendenummer TRV 2014/94982. Av planen framgår att utöver ombyggnad av riksvägen så kommer en separat cykelförbindelse att skapas ända från Gårdshyttan i norr till Nykyrka i söder. Det sker genom att nyttja sträckor av den gamla riksvägen, men även genom nybyggda delar. Mot bakgrund av Trafikverkets planer enligt ovan anser jag det angeläget att Motala kommun, i samarbete med Trafikverket, agerar så att en cykelväg mellan Motala och Nykyrka kan bli verklighet så snart som möjligt. Även för denna sträcka finns det kvar några äldre delar av väg 50 som kan nyttjas vilket håller nere kostnaden, dessutom bör väl Trafikverket vara medfinansiär. Att det kan ta lång tid från planering till att en cykelväg blir verklighet är den redan beslutade cykelvägen Motala-Vadstena ett exempel på, den är minst två år försenad och dessutom numera överklagad till regeringen.

En säker cykelförbindelse Motala-Nykyrka skulle under en stor del av året möjliggöra arbetspendling mellan orterna. Det finns också, sommartid, potential för cykelturism till platser som Övralid och Medevi, särskilt eftersom Göta kanalbolag satsar alltmer på cykelturism, vidare är det många motionscyklister som tycker att Godegårdsvägen är ett bra träningsalternativ.

Synpunkter på avsnitt 3.1.1 beträffande bostadsbebyggelse i Motala tätort. Här nämns att frågan om flytande bostäder behöver utredas. En fråga kommunen bör ställa sig är om det finns något reellt behov av sådana. En klar nackdel som måste beaktas är att sådana bostäder kommer att ta bort en del av ”sjöstadsupplevelsen” genom att utsikten från promenadstråken runt Motalaviken försämras.

När det gäller mark för bostäder borde området i Smedsby mellan Illersjövägen och riksvägen exploateras i stället för området Bromma/Kärsby/Djurkälla. Då behöver ingen jordbruksmark i det sistnämnda området tas i anspråk och ingen ny anslutning till riksvägen är nödvändig. Om trafiken till och från Smedsby ökar i betydande omfattning kan den ledas via rondellen vid Slingerbulten och vidare mot Metallvägen.

Tack för intressant läsning och bra digitala kartor!

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i värdet av god infrastruktur för cykel och arbetar på flera plan för att det ska bli verklighet, exempelvis genom det regionala arbetet med Länstransportplan (LTP).

Beträffande synpunkten på flytande bostäder ser kommunen möjligheten till flytande bostäder som en förstärkning och breddning av Sjöstadskänslan. Kommunen kommer inte att på eget initiativ starta en projektering för flytande bostäder. Som i många andra fall startas ett detaljerat arbete först efter att kommunen blivit kontaktad av ett seriöst företag som verkligen avser agera.

Kommunen tackar särskilt för den positiva kommentaren om text och kartor.

G. Yttranden genom digitala enkäten

Här redovisas de yttranden som hämtats in genom enkäten i den digitala översiktsplanens kapitel 9 Synpunkter. Totalt elva synpunkter har registrerats. I flera fall, där respondenten lämnat kontaktuppgifter som telefonnummer och/eller mejl, har kommunen tagit direktkontakt och avlämnat svar.

G 23. Privatperson

Personen framhåller värdet av jordbruksmark för matproduktion. Personen framhåller även att på vägen utanför huset planeras för en korsning och ökad hastighet till 80 km/timme och undrar om kommunen varit på plats eller bara tittat på karta. Personen föreslår även att Kolmetorpsvägen läggs högre upp i skogen för att inte behöva dras rakt genom hus.

Kommunens kommentar

Kommunen instämmer i värdet av jordbruksmark för matproduktion och avser att göra en inventering och värdebedömning i ett helhetsperspektiv. Översiktsplanen visar översiktliga markanspråk. Föreslagen sträckning av Kolmetorpsvägen ska därmed ses som just översiktlig.

G 24. Privatperson

Personen framhåller svårigheten att läsa dokumentet eftersom det ligger bilder under texten. Personen poängterar även att dokumentet inte heller är visuellt tilltalande.

Kommunens kommentar

Bilder som ligger under text är en teknisk lösning när man läser dokumentet på mobil. Lösningen hör till visualiseringsverktyget Story Map som kommunen själva inte kan ändra. Kommunen framför synpunkterna till ansvarigt företag. Kommunen rekommenderar att om man vill läsa större delar av det omfattande materialet som är ÖP 2040 görs det bättre på läsplatta eller på datorskärm.

G 25. Privatperson

Personen tolkar ÖP 2040 granskningsversion som en detaljplan över deras fastighet, vilket markägaren inte önskar.

Kommunens kommentar

Projektledare för ÖP-arbetet har pratat med personen på telefon 2021-11-04. Området är markerat som detaljplaneprogram. Projektledaren har förklarat vad det innebär. Personen känner sig trygg med svaret.

G 26. Privatperson

Personen framhåller bristande trafiksäkerhet vid Råssnäsområdet och höga hastigheter på Biskopsgatan.

Kommunens kommentar

Projektledare för ÖP-arbetet har pratat med personen på telefon 2021-11-04. Synpunkterna har en högre detaljeringsgrad än vad som lämpar sig för ÖP 2040. Trafiksäkerhetsfråga på detaljerade områden förs över till relevant kommunal enhet.

G 27. Privatperson

Personen framhåller värdet av jordbruksmark för matproduktion. Nästa generation vill fortsätta bruka jorden.

Kommunens kommentar

Projektledare för ÖP-arbetet har pratat med personen på telefon 2021-11-04. Markanspråket som i ÖP 2040 markerats som detaljplaneprogram dras tillbaka från den aktuella fastigheten.

G 28. SAAB Underwater systems

Företaget har även sänt in skriftligt yttrande via brev till kommunen.

Kommunens kommentar

Kommunens kommentar redovisas under kategorin ”Övriga remissinstanser” ovan.

G 29. Privatperson

Personen framhåller följande: Områdena benämnda i ÖP 2040 som objekt id 126 kallat Gamla folkets park och Gamla motalabadet ska vara en öppen grönyta framförallt den västra delen, området som nu är oexploaterat ska förbli en öppen yta och fungera som en ekologisk slätteräng, även området 127 benämnt del av Marieberg, del A ska vara en oexploaterad öppen grön yta och vara en ekologisk slätteräng. Folkets park som nu är i det närmaste riven ska vara en öppen grön yta, området ska inte exploateras och bebyggas. Område benämnt som 186 i ÖP 2040 kallat Råssnäs/Marieberg ska inte exploateras ytterligare utan få vara en öppen oexploaterad yta. Det är viktigt att de nu nämnda områdena bevaras oexploaterade då omgivande områden är så hårt exploaterade. Det är viktigt strandskyddet beaktas prompt beträffande de nu nämnda områdena.

Område 55 i översiktsplanen bör bevaras oexploaterat på grund av att stora delar av omgivande områden redan är exploaterade och att dess naturtyp har ett stort ekologiskt värde. Område 60 i ÖP 2040 kallat HILUX 3.4 ska vara öppet oexploaterat och i vart fall är området inte tillräckligt stort för att rymma ett modernt idrottscenter, ett sådant finns redan i Motala stad, områdets omgivande karaktär störs av de planerade lådliknande idrottshallarna, ej heller passar området för hotellbyggnationer eller fritidsboenden på grund av närheten till riksvägen.

Kommunens kommentar:

Kommunen framhåller att ÖP 2040 redovisar den vision som kommunen siktar på i tidsperspektivet 2040 samt de vägledande principer, riktlinjer och ställningstaganden som stödjer arbetet att nå dit. Översiktsplanen visar de

övergripande inriktningarna för användningen av mark och vatten sett ur ett helhetsperspektiv som inbegriper bevarande såväl som utveckling.

ÖP 2040 behandlar hela kommunen. Det finns ett stort antal värden, exempelvis strandskydd och artskydd, inom de markerade områdena och dessa kommer att utredas mer detaljerat i samband med efterföljande planering, exempelvis detaljplaneprogram och/eller detaljplan.

Kommunen noterar bevarandeperspektivet i yttrandet men framhåller att kommunen tar beslut ur ett långsiktigt helhetsperspektiv som även inbegriper behovet av förändring och utveckling.

G 30. Privatperson

Personen framhåller följande: Intressant att staden växer och utvecklas. Det är vad Motala behöver. Jag är ägare av fastigheten [xxxxx] och min avsikt med fastigheten är att förvalta och ha sysselsättning när jag går i pension om ca 4 år. Jag har en vision om att utveckla fastigheten till välkött skog och ängsmark där skog-, får-skötsel samt bisamhällen ingår. De öppna fälten som finns idag i form av jordbruksmark är viktig för att få balans mellan skog, äng och åkerbruk.

Fastighetens läge är viktigt för mig, fritt och utan nära grannar samtidigt som närheten till Motala är kort. Så länge som den mark som omgärdar min fastighet inte bebyggs så vill jag bo kvar och utveckla fastigheten.

Min fastighet är omgärdad av mark som Kyrkan äger. När marken som omgärdar fastigheten börjar bebyggas kan jag inte utöva min vision av fastigheten.

Jag vill inte hindra utvecklingen utan kan tänka mig att byta min fastighet mot en fastighet som ger mig möjlighet att realisera min vision och som motsvarar marknadsvärdet vid exploatering av fastigheten.

Kommunens kommentar:

Projektledare för ÖP-arbetet har pratat med personen på telefon. Kommunen avser att hålla fortsatt dialog om utvecklingen i det närområde som berör den aktuella fastigheten. I samband med fortsatt planering är kommunikation med berörda markägare praxis och i flera fall reglerat i lagstiftningen. Kommunen avser att arbeta vidare med en fördjupning av översiktsplan (FÖP) för Motala stad som på ett mer detaljerat sätt ser över förutsättningarna i det aktuella området. I samband med detta arbete

kontakts markägaren.

G 31. Privatperson

Personen framför följande:

Översiktsplanen visar att stora ytor inom strandskyddade områden ska utredas för bebyggelse. Strandskyddet ska värna växtlighet och djurliv i vattnet och på land. Den nya strandskyddslagen innebär ett starkare strandskydd i tätorter. Det visar vikten av att miljön i både vatten och på land behöver värnas ännu mer vilket bör beaktas i en översiktsplan. Det är av ännu större vikt att värna och bevara naturmiljö inom redan hårt exploaterat område.

Att exploatera dessa markerade områden innebär stor negativ påverkan av miljön. Det finns stora miljövärden i form av växtlighet och biologisk mångfald i strandnära områden på båda sidor om vattenlinjen. Även allemansrätten utmed vattnet ska värnas. Människor och djur ska kunna röra sig fritt på generösa ytor likväl på land som i vattnet.

De markerade områdena i Översiktsplanen omfattas utöver strandskyddet av biotopskyddet och är inte förenligt med exploatering av desamma. De utpekade områdena består av viktig skogsmiljö med hemvist för många rödlistade djurarter som t ex fridlysta fladdermöss.

Det är viktigt vid upprättande av en Översiktsplan att värna miljön i hela kommunen. Skogsområden är en viktig del i stadsbilden och man bör undvika att exploatera dessa områden inte minst strandskog. Skogen påverkar luften och ger skuggiga områden för människor och djur. Det finns även många djurarter som har sin hemvist bland skogens träd. (Se Direktiv gröna städer)

Översiktsplanen har fått namnet ÖP 2040 vilket är märkligt. En Översiktsplan ska upprättas varje mandatperiod vart fjärde år. På tjugo år hinner mycket att hända och genom att sträcka sig över så lång tid bakbinder man kommande makthavare att använda kommunens områden i framtiden.

Kommunens kommentar:

Kommunen framhåller att ÖP 2040 redovisar den vision som kommunen siktar på i tidsperspektivet 2040 samt de vägledande principer, riktlinjer och ställningstaganden som stödjer arbetet att nå dit. Översiktsplanen visar de övergripande inriktningarna för användningen av mark och vatten sett ur ett helhetsperspektiv som inbegriper bevarande såväl som utveckling.

ÖP 2040 behandlar hela kommunen. Det finns ett stort antal värden, exempelvis strandskydd, artskydd och grönytor, inom de markerade områdena och dessa kommer att utredas mer detaljerat i samband med efterföljande planering, exempelvis detaljplaneprogram och/eller detaljplan.

Kommunen är medveten om att översiktsplanen ska hållas aktuell och avser att arbeta utifrån gällande lagstiftning och genom kontinuerlig översiktlig planering. Kommunen har avsikten att se över översiktsplanen varje mandatperiod och vid behov uppdatera den. Det står inte i strid med att föreliggande översiktsplan har fått benämningen ÖP 2040. Nästa gång översiktsplanen ses över får den en annan benämning.

G 32. Privatperson

Personen framhåller följande: Anmärkningsvärt att ni kallar översiktsplanen för 2040! Anmärkningsvärt att ni streckat områden som omfattas av strand och biotopskydd som ev lämpliga för exploatering

Parker och grönområden bör bevaras, i Motala pågår en förtätning av stadskärnan där dessa områden försvinner en efter en.

Höghus är en styggelse från 60- talet, och i Motala kommun kan man tydligen inte bygga någonting annat! Sorgligt och förfulande för hela staden.

Kommunens kommentar:

Kommunen framhåller att ÖP 2040 redovisar den vision som kommunen siktar på i tidsperspektivet 2040 samt de vägledande principer, riktlinjer och ställningstaganden som stödjer arbetet att nå dit. Översiktsplanen visar de övergripande inriktningarna för användningen av mark och vatten sett ur ett helhetsperspektiv som inbegriper bevarande såväl som utveckling.

ÖP 2040 behandlar hela kommunen. Det finns ett stort antal värden, exempelvis strandskydd, artskydd och grönytor, inom de markerade områdena och dessa kommer att utredas mer detaljerat i samband med efterföljande planering, exempelvis detaljplaneprogram och/eller detaljplan.

Kommunen delar inte den negativa synen på högre bebyggelse utan ser det som ett av flera alternativ för den varierade bebyggelse som behövs i en långsiktigt hållbar miljö.

Kommunen är medveten om att översiktsplanen ska hållas aktuell och avser att arbeta utifrån gällande lagstiftning och genom kontinuerlig översiktlig planering. Kommunen har avsikten att se över översiktsplanen varje mandatperiod och vid behov uppdatera den. Det står inte i strid med att föreliggande översiktsplan har fått benämningen ÖP 2040. Nästa gång översiktsplanen ses över får den en annan benämning.

G 33. Privatperson

Personen framhåller följande: Min familj har i generationer från andra halvan av 1800-talet, förvaltat och brukat gården. Detta är en ynnest och ett ansvar att inte bara tänka på nuet utan att ibland fatta beslut som även kan påverka kommande generationer. En snabbare marknad, ständigt förändrad prisbild gör att det blir allt svårare att förvalta en liten till medelstor gård idag. Det som förr räknades som stora gårdar blir nu uppköpta och hopslagna med ännu större industriell liknande storgårdar. Vi vill få vår gård att leva och utvecklas för framtiden. Förslaget som nu ligger för översiktsplanen gällande Fornåsa, påverkar i mycket stor utsträckning möjligheten för att utveckla vår gård. Dels så är marken närmast Fornåsa bland bördigaste där vi har fått mycket fina skördar och där det även lyckats med att odla potatis utan någon bevattning. Men att använda Sveriges finaste odlingsmarker till att bygga bostäder är en fråga i sig som borde diskuteras på högre nivå.

Som förslaget ser ut nu så sträcker sig det stadsplanerare området sig hela vägen ner direkt intill gårdens brukscentrum. Där vi har påbörjat vår resa att omstrukturera gården från att ha drivit traditionellt jordbruk, till att kunna skapa fler "ben att stå på". Vi håller på med arbetet att restaurera, bevara och renovera gårdsmiljön på ett miljömedvetet och hållbart sätt. Detta för att inom en 10 årsperiod kunna erbjuda en grön verksamhet i framtiden. Vi har de senaste 2 åren redan satsat närmare en miljon kronor för att komma närmare vårt mål. Vi har, för att nämna något bland annat sanerat bort all miljöfarlig asbest från ladugården och säkrat så att byggnaden klarar minst 100 år till. Vi har investerat i ett biologiskt levande avlopp med möjlighet att öka ut från nuvarande kapacitet på 30 pers. Och vi har fler stora satsningar kvar att göra. Som att få till egenproducerad grön el och en naturdamm för biologisk mångfald och välbefinnande för våra framtida gäster. Vi vill inte se begränsningar, utan kunna tänka större. För att kunna göra det krävs det en stabil grund. Att veta om att man i framtiden inte kan bygga en ny maskinhall, ridhus eller konferenslokal på den egna marken eller vilken ny typ av byggnad som kan behövas i verksamheten de närmaste 20 åren hindrar och begränsar möjligheten för att lyckas skapa nya visioner för vårt företagande på

landsbygden.

Vi förstår att Fornåsa samhälle behöver kunna erbjuda möjlighet för nya bostäder i framtiden. Men om vi ser till den utvecklingen som har varit historiskt sett och hur marknaden ser ut i dagsläget, då det faktiskt finns lediga tomter ute på försäljning i Fornåsa och har funnits under en längre tid. Så är nuvarande tillväxttakt är inte så stor att vi anser det nödvändigt att stadsplanera hela den mark som finns mellan samhället och vår gårdscentrum. Vi vill att man endast planlägger för en extra rad med villor närmast samhället väster om Parkvägen med hänvisning till att det finns mer mark i förslaget där nybyggnation är möjligt. Alternativt se över möjligheten till byggnation närmare idrottsplatsen eller fortsätta att bygga ut mot Hycklingevägen där det idag redan erbjuds tomter för byggnation. Det skulle göra att både samhället och vår gård har möjlighet att utvecklas. Samhället har då ändå möjlighet för nybyggnation samtidigt som vi kan våga fortsätta vår redan påbörjade satsning med att strukturera och utveckla vår gård för framtiden. Vår plan är att kunna erbjuda en vacker miljö och natur på en miljömedveten gård med gamla anor, där människor kan känna att vi tänker på hållbarhet och bevarande. Vi vill se en levande landsbygd där alla har möjlighet att utveckla

Kommunens kommentar:

Kommunen instämmer i värdet av jordbruksmark för matproduktion och avser att göra en inventering och värdebedömning i ett helhetsperspektiv. Det översiktligt utlagda området ”Tätort” på fastighetsägarens mark dras tillbaka i enlighet med synpunkten.

G 34: Privatperson

Personen framhåller följande:

1. Jag ser med oro på Sveriges livsmedelsproduktion. Idag importerar vi 50 % av den mat vi äter. Vill vädja till er som bestämmer att förbjuda exploatering av jordbruksmark.
2. Motala ska vara en Grön stad. Se till att vi får tillräckligt med parker och gröna oaser. Inom varje kvarter ska det finnas grönområden för lek och rekreation.
3. Värna strandskyddet till gagn för oss alla.

4. Se till att varje område utvecklas rätt från början. Tyger det är olyckligt med byggnadsföretag som kommer hit för att tjäna pengar på att förtäta kvarter. Detta tar bort gröna ytor.
5. Förvalta kommuninvånarnas egendomar. Riv inte dugliga byggnader. Bevara gamla kulturbyggnader.
6. Bygg ut cykelvägar och tänk även på promenadstråk.

Kommunens kommentar:

Kommunen instämmer i värdet av inhemsk livsmedelsproduktion men kommer inte att uttala ett absolut exploateringsförbud. ÖP 2040 ger de övergripande riktlinjerna för avvägning mellan exploateringsintresse och bevarande av jordbruksmark. Mer detaljerad inventering och värdering kommer att ske inom ramen för kontinuerlig översiktlig planering och i samverkan med bransch-kunniga.

Kommunen framhåller att ÖP 2040 redovisar den vision som kommunen siktar på i tidsperspektivet 2040 samt de vägledande principer, riktlinjer och ställningstaganden som stödjer arbetet att nå dit. Översiktsplanen visar de övergripande inriktningarna för användningen av mark och vatten sett ur ett helhetsperspektiv som inbegriper bevarande såväl som utveckling.

ÖP 2040 behandlar hela kommunen. Det finns ett stort antal värden, exempelvis strandskydd, artskydd och grönytor inom de markerade områdena och dessa kommer att utredas mer detaljerat i samband med efterföljande planering, exempelvis detaljplaneprogram och/eller detaljplan.

Kommunen framhåller att frågan om rivning av byggnader måste avgöras utifrån gällande förutsättningar på respektive plats. ÖP 2040 visar övergripande ambitioner för sammanhängande cykelstråk.

Strategisk miljöbedömning och MKB i granskningsversion

Framtagandet av ÖP 2040 har i enlighet med Miljöbalkens kapitel 6 följts av en strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Den version som togs fram inför samrådet uppdaterades inför granskningen och båda versionerna har hållits tillgängliga för granskning.

MKB:n i förhållande till avgränsningssamrådet

Länsstyrelsen har i sitt granskningsyttrande inte kommenterat den strategiska miljöbedömningen som tagits fram för granskningsversionen av översiktsplan ÖP 2040. I samrådet uttryckte Länsstyrelsen att den utförda miljöbedömningen ligger i linje med det avgränsningssamråd som hölls med Länsstyrelsen 2018-02-26. Länsstyrelsen bedömde då även att MKB:n i stort har ett relevant och tillräckligt innehåll. MKB:n redovisar på ett bra sätt hur planerade förändringar riskerar att påverka natur- och friluftsvärden, vatten, klimat och social hållbarhet samt i vilken omfattning dessa förutsättningar kräver hänsynstagande vid kommande detaljplanering.

MKB:n granskningsversion beskrivs samt återfinns i sin helhet som länk i ÖP 2040 kapitel 7.2 Konsekvenser enligt MKB.

Sammanvägd bedömning

Den strategiska miljöbedömningen (granskningsversion) visar att ÖP 2040 är ett bättre alternativ än ÖP 06, förutsatt att gällande lagstiftning följs i efterföljande planering och lovgivning.

Kommunens kommentar

Kommunen har i enlighet med lagstiftningen låtit den strategiska miljöbedömningen följa och influera arbetet med ny översiktsplan. Kommunen instämmer i den sammanvägda bedömningen att ÖP 2040 är ett bättre alternativ förutsatt att gällande lagstiftning följs i efterföljande planering och lovgivning. Kommunen ser det som självklart att lagstiftning följs och i de fall det finns tolkningsutrymme respektive behov av avvägning mellan intressen kommer det att ske enligt lagreglerade processer.

Kommunen har ett bredare ansvar för långsiktigt hållbar samhällsutveckling än vad som bedöms i den strategiska miljöbedömningen (som utförs enligt Miljöbalken). Exempel på detta är sociala och ekonomiska aspekter av fysisk samhällsplanering. Detta bredare ansvar uttrycks på ett flertal olika sätt i hela ÖP 2040.

Utförda ändringar

Översiktsplanen ÖP 2040 har justerats och kompletterats i enlighet med detta granskningsutlåtande och med övriga interna synpunkter framkomna under granskningen i syfte att underlätta förståelsen och öka användbarheten av

översiktsplanen. Granskningen föranleder inga väsentliga ändringar i översiktsplanens innehåll.

Justeringar och förtydliganden

Kapitel 1 Inledning

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts.

- Texten om utskriftsmöjligheter har justerats

Kapitel 2 Mål och strategier

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts.

- Komplettering med kort beskrivning av CEMR-deklarationen. Nytt kapitel 2.2.1.4.3
- Lägga till besöksmål (Centerpartiet).

Kapitel 3 Användning

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts:

- Vatten- och avfallsnämnden, VAN: textändring på två ställen (i kap 3.3.1 och 3.3.3 enligt verksamhetens förslag.
- Teknisk servicenämnd, TSN: Komplettera med riktlinje i kapitel 3.4.10 IT-infrastruktur, kap 3.4.7.2 Solenergi och kap 3.4.9 Laddinfrastruktur för elfordon. (se även kap 5 nedan) Förslag om reviderad lydelse mejlad till ansvarig tjänsteperson 22-02-08 ”*Kommunen ska undersöka möjligheten att låta externa parter få tillgång till kommunal mark och byggnader för tekniska installationer*”.
- Justera felaktig koppling i kapitel 3.4.8 - 3.4.10 i översta listan (när man klickar kommer man till rätt stycke men fel nummer).
- Lydelsen ”tillhörande orter”, exempelvis i texten om Fågelsta, ändras till ”omkringliggande orter” utan att nämna några vid namn. Kap 3.1.3 (Centerpartiet)(se även kap 5 nedan)
- Rätta stavfel i rubrik i kap 3.8.
- Lägga in länk till Utvecklingsplan för Motalas landsbygder och serviceplan i kap 3.1.3 och 3.2.1
- Notera Länsstyrelsens avvikande syn i kap 3.2.2 (LIS-omr).
- Samhällsbyggnadsförvaltningen: Lista Bergsättersområdet som område för DPP, FÖP eller liknande.

- Planenheten: Begreppet ”bebyggelse” i stycket om Varamon (kap 3.1.1) förtydligas till att gälla ”bostads- och fritidshusbebyggelse” så att det överensstämmer med andra delen av meningen.

Kapitel 4 Värden och hänsyn

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts:

- Förtydliga texten om skadelindringshierarkin, förslagsvis i kap. 4.1 (LST)
- Komplettera texten avseende riksintresse E9 Göta kanal kap. 4.3.1.1 (LST)
- Notera Länsstyrelsens avvikande synpunkter angående riksintressen E9 Göta kanal (kap 4.3.1.1) och E10 Ulfåsa (kap 4.3.1.2) Natura 2000 (4.2.4) Vättern med öar och stränder (4.2.14) samt LIS-områden (3.2.2) och Flytande bostäder (2.2.3.1)
- Uppdatera länk till Kulturpolitisk plan i kap. 4.3.2
- Uppdatera länk till nationella friluftsmålen i kap. 4.2.13

Kapitel 5 Sammanställning

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts:

- Komplettera text om skadelindringshierarkin 5.3 och 5.3.3.1 (samma som 4.1 ovan) (LST)
- Komplettera med riktlinje i kapitel 5.2.4.8 IT-infrastruktur, kap 5.2.4.7 Solenergi och kap 5.2.4.7 Laddinfrastruktur för elfordon. (TSN) Se även kap 3 ovan.
- Komplettera texten avseende riksintresse E9 Göta kanal 5.3.3.1 (samma som 4.3.1.1 ovan) (LST)
- Notera Länsstyrelsens avvikande synpunkter angående riksintresse E9 Göta kanal (kap 5.3.3.1) och E10 Ulfåsa (kap 5.3.3.1), Natura 2000 (kap 5.3.1.2), Vättern med öar och stränder (kap 5.3.2.1) samt LIS-områden (kap 5.2.2.2).
- Orternas namn kompletteras med ”med omkringliggande orter” utan att nämna några vid namn kap 5.2.1.3. (Centerpartiet)(Se även kap 3 ovan)
- Uppdatera länk till Kulturpolitisk plan i 5.3.3.2
- Lägga in länk till Utvecklingsplan för Motalas landsbygder och serviceplan i kap 5.2.2.1.

Kapitel 6 Plankarta

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts:

- Område för detaljplaneprogram dras tillbaka från jordbruksfastighet, (G 27 ovan).
- Område LIS obj id 65 tas bort till följd av lågt läge. (Input från markägare).
- Område LIS obj id 76 (söder om Nykyrka) tas bort. Felaktigt utpekande. Inget vattendrag.
- Tuddarp solcellspark: förtydliga att det bara kan gälla del av området. (VAN:s yttrande).
- Ta bort Stadsbygd från fastighet (Yttrande G 30 ovan)
- SAAB: Lägga yttersta SAAB-udden/Klubb-udden som område för Verksamhet med omgivningspåverkan. Stadsbygd (obj id 125 och 128) tas bort.
- Holmsområdet. Ta bort stadsbygd till följd av identifierat behov av ytor för Verksamheter. Gällande DP medger Industri. Området bedöms fortsatt attraktivt för verksamheter med omgivningspåverkan.
- Minska markanspråk på jordbruksmark i Fornåsa. Synpunkter från markägare (Yttrande G 33 ovan)
- Notera Länsstyrelsens avvikande synpunkter i respektive attributtabell angående LIS och utbyggnadsområden inom riksintresse Kulturmiljövård/E9 Göta kanal och E10 Ulfåsa, Friluftsliv/Vättern med öar och stränder samt Natura 2000 (Jerusalemsviken). Samt inom Natura 2000 Motalaviken gällande Flytande bostäder. Notera även i Story Map-kartorna.
- Göra markanspräken mindre precisa, dvs ”ludda till” gränslinjer (SBE internt)
- Se över obj id 60 Borensberg för att se om Bostäder/Stadsbygd i dagsläget är en mer lämplig användning. (Centerpartiet). Ligger inom FÖP, ingen åtgärd.
- Justera Obj Id 64 (Naturvärden) norr om Borensberg så att det inte går in över FÖP. (SBE vid möte)
- Komplettera attributtabeller med syfte för LIS-områden.
- Lägga Detaljplaneprogram över N Bergsätter. Fokus: Dagvatten, Infrastruktur, Strandskydd (bäcken) mm. (SBE vid möte)
- Nykyrka obj id 152 och 149. Tätort för möjlig bebyggelse runt skolan. (SBE vid möte)

Kapitel 7 Genomförande

Inga väsentliga ändringar. Komplettering enligt nedan:

Kap 7.1.10

- Länsstyrelsens avvikande synpunkter:
 - Riksintresse kulturmiljövärd E9 Göta kanal (gäller LIS-områden)
 - Riksintresse kulturmiljövärd E10 Ulfåsa (gäller LIS-områden)
 - Natura 2000 (gäller utbyggnadsområde Jerusalemsviken samt flytande bostäder i Motalaviken.
 - Riksintresseområde Vättern med öar och stränder (gäller LIS-områden samt utbyggnadsområden Medevi, Nedra Lid och Jerusalemsviken)
- Ta bort Utvecklingsplan för Motalas landsbygder ur punktlistan 7.1.9. Den är godkänd i KF.

Kapitel 8 Underlag

Inga väsentliga ändringar. Följande förtydliganden och smärre justeringar har gjorts:

- Lägga till nya godkända dokument
 - Utvecklingsplan Motalas landsbygder med plan för kommersiell service
 - Riktlinjer för hållbar dagvattenhantering
- Lägga länkar till dokumenten

Kapitel 9 Synpunkter

I antagandeverisionen innehåller kapitlet länkar till samrådsredogörelse, granskningsutlåtande samt Länsstyrelsens granskningsyttrande.

Granskningsutlåtandet är sammanställt av:

Lena Petersson Forsberg

Projektledare Motala översiktsplan ÖP 2040 (2019-2022)

Strategisk samhällsplanering

Gemensam ledningsförvaltning

Motala kommun